

Shahid Rajaei Teacher Training University- Iran
Ontological Researches
semi-annual scientific journal
ISSN (print): 2345-3761 (online): 2676-4490
Type: Research

Vol.10, No. 19
Spring & Summer 2021

Journal Homepage: www.orj.sru.ac.ir

An Inconsistency between Being and Time in Presentism

Sakineh Karimi¹
Mahdi Monfared²

Abstract

Presentists argue that only present entities exist absolutely and unrestrictedly. Presentism, which itself is a temporal analog of the modal doctrine of actualism, is an ontological idea about time and existence against theories such as eternalism, possibilism, and growing block theory. Thus, presentists deny the existence of atemporal or timeless entities and describe presentism as a version of the (A-theory), which makes a difference between present, past, and future. Also presentists are not able to ontologically, justify the existence of some entities such as Socrates and the year 3000 in the past and the future and the relations involving non-present objects like 'Abraham Lincoln was taller than Napoleon Bonaparte'. However, presentism is altered via the addition of an abstract four-dimensional

¹- Ph.D. Student in Comparative Philosophy, University of Qom, Qom, Iran, corresponding author sa.karimi@stu.qom.ac.ir

²- Assistant Professor Department of Islamic Philosophy and Theology, Faculty of theologies and Islamic learnings, University of Qom, Qom Iran M.Monfared@qom.ac.ir

Received: 30/11/2019

Reviewed: 26/02/2020

Revised: 01/07/2020

Accepted: 16/07/2020

manifold of ersatz time, which is a type of (B-theory) series, to identify all ontological entities and justify the dynamic world. This inquiry is an attempt to put a completely different perspective on presentism and, the result obtained that despite the new conceptualization of time, there is an inconsistency between time and being in presentism. Therefore, presentists have failed to determine the ontological identification of cross-temporal relations, reference and propositions, and truth-makers. Also, whatever the final outcome of the debate between presentism and other views significantly eternalism, according to ersatz presentism, it is hard to make sense of the idea that things change from one moment to the next.

Keywords: Presentism; Time; Existence; Eternalism.

Problem Statement

“Only present things exist” as a simple description of presentism, has chosen among other readings, in which presentism might perspicuously amount to the claim that “always present things exist” (Hinchliff, 1996, p 123; Crisp, 2004, p 15; Markosian, 2004, pp 47–48), or among the model dimension it might be thought that “necessarily, always present things exist” (Hestevold & Carter, 2002, p 499). Besides, according to presentism, not only present things exist, but also, they are real, absolute, and unrestricted. As believed by presentists if we were to make an accurate list of all the things that really exist you and Taj Mahal would be on the list but neither Socrates nor any future Martian outposts would be included. This view first, proposed by Adams in the 19th century (1989, p 321), as maintained by Ingram and Tallent (2018, URL). Adams admits that some philosophers like Prior were the first to put forward presentism (Hinchliff, 1996, 123–4). Indeed, they believe actualism offered a view that is sometimes called presentism as a modal doctrine, which is in agreement with the idea that only actual things exist. Presentism often contrasts with some other ontological theses such as eternalism, possibilism and, growing block theory, which first entails that all past, present, and future things exist, second, denotes those nonactual things exist, and, third suggests that there are only past and present things.

Presentism has some far-reaching consequences for researchers. The first effect is denying the existence of atemporal and timeless entities such as universals including time itself. This result excludes the existence of abstract entities and restricts the being entities to concrete objects. The second result is describing the time in presentism as a type of (A-theory) series. It means that presentists admire that there is a difference between present, past, and future. Therefore, entities such as Julius Caesar, Marie Curie existed and, Corona Virus, Donald Trump, you; dear reader and, all of us will cease to exist at a future time, which is describing the process of change in terms of temporal passages (I borrowed some of these examples from Ingram and Tallent, 2018, URL).

Also, there are the most frequently cited reasons given for endorsing presentism. First of all, presentists think that presentism is an "intuitive" view of time that most of us often believe. The second reason is some personal experiences that we usually have, such as getting a headache, which existed yesterday and will probably exist tomorrow, as Zimmerman provided this example (1998, p 212). The last reason refers to the principle that one should not multiply entities beyond necessity by asserting that not positing the existence of any non-present things. As we have seen, standard ways of characterizing presentism encounter a diversity of definitional worries.

Although for more modifications, presentism amended via the addition of an abstract four-dimensional manifold of time of the type of an ersatz (B-theoretic) series, presentists are not able to explain the identification of existence of all objects. In the light of ersatz presentism, it is impossible identifying entities such as Marie Curie, having a wide nose for Aristotle, the headache of an hour ago, and humans on Mars who were either in the past or will be in the future. Since the *determination* of entities like cross-temporal relations, reference and propositions, and truth-makers controverts fundamental principles in presentism. What stops presentists, concerning a new conceptualization of ersatz time that is incompatible with the interpretation of time as a type of (A-theory) series, is lacking an *accurate explanation* of the dynamic world.

Method

This article has two parts; at the beginning, it is analyzed the definition of presentism and some considerations rendered by some philosophers. Then, it is discussed the inconsistency between existence and time to identify all entities in presentism.

Findings and Results

Here it is indicated that if presentists claim that (P), it reveals there was nothing in the past and there will not be anything in the future, whether further considerations, limits (P) or not. Further, it turns out there are no atemporal and timeless entities in the world, which means presentism rules out some ontological objects like universals and abstract entities, including *time itself*. Besides, it is shown that, in this vision, time is a type of (A-theory) series, which means time is changing in the sense of temporal passages. Thereby, moderates decided to withdraw from some of *these principles* in agreement with ersatz presentism. However, as it is argued, presentists have a considerable challenge of determining the ontological identification of cross-temporal relations like "admiring" Mary Curie, reference and propositions such as "Aristotle was Plato's student", and truth-makers such as "Plato's finest teacher was wise" and, so on. Indeed, the main problem here is the explanation of the existence of the change, which conflicts with being objects only at the present moment. Further, as substantial evidence above supports, it is

illustrated that the answer to the question of time is tied to the existence of objects, and despite the many efforts made by presentists, they have not succeeded in explaining all types of existential identities, especially, time itself.

References

Armstrong, D.M. *Truth and Truthmakers*. Cambridge: Cambridge University Press; 2004.

Bourne, Craig. *a Future for Presentism*, Oxford: Oxford University Press; 2006.

Crisp, Thomas M. Presentism in Loux & Zimmerman (eds). *The Oxford Handbook of Metaphysics*; Oxford University Press; 2003.

Davidson, Matthew. Direct Reference and Singular Propositions. *American Philosophical Quarterly*. 2000; 37(3).

Honnefelder, L & Runggaldier, E, Schick. B. *Unity and Time in Metaphysics*. Walter de Gruyter and Berlin: New York; 2009.

ناسازگاری هستی و زمان در نظریهٔ حال‌باوری

سکینه کریمی^۱

مه‌دی منفرد^۲

چکیده

از جمله نظریاتی که در رابطهٔ زمان و وجود مطرح است، نظریهٔ حال‌باوری است. حال‌باوران معتقدند که اولاً تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند؛ موجودند و سایر اشیا موجود نیستند. ثانیاً موجودیت اشیای مطلق و نامقید است. آن‌ها نظریات رقیب مانند جاودانگی، امکان‌باوری و آینده‌ممنوع را در این رابطه به چالش می‌کشند. حال‌باوران برای واقعیت داشتن همه هویت وجودی نظیر سقراط که در گذشته بوده و سال ۳۰۰۰ که در آینده خواهد بود، توجیه مناسبی ندارند. هم‌چنین، وفق حال‌باوری نمی‌توان از ارتباط برخی هویت غیرزمان‌مند مانند «آبراهام لینکن بلندتر از ناپلئون بناپارت است.» و صدق‌سازهای آن‌ها سخن گفت. از این‌رو، در این نوشتار، به روش تحلیل فلسفی با تأکید بر رابطهٔ زمان و وجود نخست؛ براهین حال‌باوران که شامل شهود، تجربه، پیش‌بینی، تیغ‌اکام و نسبیت‌گرایی است، استخراج شده با بازسازی براهین مخالفین نشان داده شده است که حال‌باوران با وجود مفهوم‌سازی جدید از زمان مطلق و طرح حال‌باوری بدیل که قائل به نوعی زمان مطلق از نوع (B-theory) است و فروکاستن حال‌باوری قوی به نوع ضعیف آن، به دلیل گذرابودن زمان، عدول از اصول اولیهٔ خود در باور به زمان از نوع (A-theory) و قائل بودن به وجود هویت غیرزمان‌مند از جمله کلیات در حل مسئلهٔ تغییر در ارتباط با نسبت‌های موقت زمانی، ارجاع گزاره‌ای و صدق‌سازها ناکام مانده‌اند.

کلمات کلیدی: حال‌باوری، زمان، وجود، جاودانگی.

sa.karimi@stu.qom.ac.ir

M.Monfared@qom.ac.ir

^۱ - دانشجوی دکتری فلسفهٔ تطبیقی، دانشگاه قم، قم، ایران، نویسندهٔ مسئول

^۲ - استادیار گروه فلسفه، دانشکدهٔ الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۹/۰۹

تاریخ داوری: ۱۳۹۸/۱۲/۰۷

تاریخ اصلاح: ۱۳۹۹/۰۴/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۴/۲۶

مقدمه

می‌توان ادعا کرد مسئله زمان هم‌زاد بنیادی‌ترین مسئله متافیزیکی یعنی وجود در طول تاریخ اندیشه بشری است. در متافیزیک معاصر این مسئله با تمرکز بر رابطه زمان و وجود رخداد‌های زمانی شکل تازه‌ای به خود گرفته‌است. از جمله مهم‌ترین دیدگاه‌ها در این رابطه می‌توان به نظریات جاودانگی (Eternalism)، فعلیت‌باوری (Actualism)، امکان‌باوری (Possibilism)، آینده‌ممنوع و حال‌باوری (Presentism) اشاره کرد. مجموع کسانی که غیرحال‌باورانه می‌اندیشند، معتقدند اشیایی که در گذشته، آینده یا هر دو بوده، یا هستند؛ هم‌اکنون موجودند و همان‌قدر واقعی هستند که اشیایی که در زمان حال قرار دارند. مثلاً طبق نظریه جاودانگی سقراط و انسان در کره مریخ اگرچه در زمان حال موجود نیستند، هم‌اکنون موجود هستند؛ که به‌وضوح تناقض است. البته، کسانی که به جاودانگی قائلند، با تمایز نهادن میان معنای زمان‌مندی محلی و زمان‌مندی وجودی تلاش می‌کنند به این مسئله پاسخ دهند (Markosian, 2016, URL).

شایان ذکر است که ما به‌طور شهودی برخی اشیا را زمان‌مند و برخی دیگر را غیرزمان‌مند می‌دانیم. سلول‌های دست‌من، ویروس کرونا، نگارش این مقاله، خواندن شما و همه اشیای پیرامون ما از دسته اول و وجود -فارق از برخی مباحثی که درباره آن مطرح است-، مثل افلاطونی، اعداد و وجود باری تعالی از دسته دوم است. براین اساس، به‌سادگی می‌توان ادعای دیگری مطرح کرد. این‌که، کسانی که وجود زمان‌گذرا را انکار می‌کنند، ناگزیر، غیرزمان‌مند بودن همه اشیا در جهان را می‌پذیرند. درحالی‌که، این ادعا نه‌تنها با شهود ما سازگار نیست، بلکه با ساختارهای زبانی ما نیز ناسازگاری دارد. از آن‌جا که بخشی از این استدلال وابسته به مکان (space) است، از پرداختن بیشتر بدان صرف‌نظر شد (Markosian, 2016, URL).

در مقابل، حال‌باوران معتقدند که به‌طور ضروری، همواره صادق است که فقط اشیایی که در زمان حال قرار دارند، صادق هستند. طبق حال‌باوری اگر بخواهیم فهرستی از اشیای موجود ارائه دهیم، شیئی که در زمان حال موجود نباشد، در آن فهرست نخواهد بود. شما و تاج‌محل در آن فهرست قرار دارید اما سقراط که در گذشته بوده و انسان در کره مریخ که در آینده خواهد بود، در آن درج نمی‌شوند. براساس این ادعا، آن‌چه در

گذشته بوده مانند جسم سقراط، توقف وجودی داشته است، پس اکنون موجود نیست. علاوه بر این، اشیایی که در زمان حال قرار ندارند، واقعی هم نیستند. در واقع، همه ما اغلب فکر می‌کنیم آن‌چه که در زمان حال قرار دارد، موجود و هرچه در زمان حال قرار ندارد، ناموجود است. این همان نظریهٔ حال‌باوری است (Hinchliff, 1996, p 123; Crisp, 2004, p 15; Markosian, 2004, pp 47-48). با این‌وصف، حال‌باوران در مواجهه با ارجاع به واقعیاتی نظیر «سقراط» و «سال ۳۰۰۰» توجیه مناسبی ندارند و وفق این نظریه مثلاً نمی‌توان گفت «آبراهام لینکن بلندتر از ناپلئون بناپارت است». زیرا آن‌ها نمی‌توانند کلیات، روابط بین آن‌ها و صدق‌سازها را تبیین کنند و مهم‌تر آن‌که، دربارهٔ خود زمان که امری گذرا است، صدق این نظریه را نمی‌توان پذیرفت. برخی حال‌باوران برای گریز از این مشکلات به‌ناچار از اصول اولیهٔ حال‌باوری از جمله باور به (A-theory) در تعریف از زمان عدول کرده، به (B-theory) متوسل گشته‌اند (Markosian, 2016, URL). قابل ذکر است که در نظر مک تاگارت زمان امری غیرواقعی است و آنات و رخ‌داده‌ها به دو صورت در زمان مرتب می‌شوند. در زمان از سری (A-theory) آنات و رخ‌داده‌های در گذشته، حال و آینده ترتیب یافته‌اند و در زمان از سری (B-theory) براساس تمایزات پیشینی و پسینی مرتب شده‌اند (McDaniel, 2020, URL).

با این‌وصف، ناسازگاری تعریفی که آن‌ها از وجود واقعی و مطلق ارائه می‌دهند و اصلی که طبق آن زمان را امری گذرا می‌دانند، در نظریهٔ حال‌باوری، وقتی بیشتر نمایان می‌شود که آن‌ها بخواهند همه هویت از جمله کلیات و خود زمان را تبیین وجودی کنند.

از این‌رو، در این نوشتار نخست، با تأکید بر رابطهٔ زمان و وجود (هستی) براهین حال‌باوران و مخالفین آن‌ها بازسازی شده، با تحلیل فلسفی به این مسئله پرداخته می‌شود که چگونه «وجود داشتن» و «زمان‌مند بودن» در نظریهٔ حال‌باوری برای یک شیء ممکن است؟ به‌منظور آشکارسازی سازگاری یا ناسازگاری میان این دو مؤلفه لازم است به پرسش‌هایی دیگری نیز پاسخ داده شود. نظیر این‌که، اصل مدّعی حال‌باوری چیست و چه خوانش‌هایی دربارهٔ آن وجود دارد؟ حال‌باوران چه دلایلی برای تبیین نظریهٔ خود دارند؟ آن‌ها چگونه وجود هویتی نظیر ماری کوری، بینی پهن داشتن برای

ارسطو، سردرد یک ساعت پیش ما، وجود سال ۳۰۰۰ و انسان در کرهٔ مریخ که در گذشته بوده، یا در آینده خواهند بود، را توجیه وجودی می‌کنند؟ در این نظریه دربارهٔ هویت‌های غیرزمانی نظیر کلیات، نسبت‌های موقت زمانی، صدق‌سازها و ارجاع به گزاره‌ها چه راه‌حلی ارائه شده است؟ جای‌گزینی نظریهٔ حال‌باوری بدیل (Ersatz Presentism) و مفهوم‌سازی‌های جدید دربارهٔ مفاهیم زمان و وجود تا چه اندازه در قرار گرفتن همه هویت‌های وجودی در زمرهٔ هویت‌هایی که در زمان حال قرار دارند، کارگشا بوده است؟ تفاوت حال‌باوری ضعیف و قوی چیست و دست‌آخر این‌که، حال‌باوران چگونه جهان دینامیک و مسئلهٔ تغییر را تبیین می‌کنند؟

پرداختن به این مسئله از آن جهت ضروری است که هر نظریه دربارهٔ زمان، عهده‌دار تبیین وجودی خود مفهوم زمان است. به‌خصوص آن‌که، هر نظریه‌ای دربارهٔ زمان پای مسئلهٔ تغییر را به‌میان می‌کشد. چنان‌چه خواهیم دید، قرائن حاکی از آن است که در نظریهٔ حال‌باوری به‌علت کم‌توجهی به این مسئله و اصلی که حال‌باوری مبتنی بر آن است یعنی «تنها اشیای موجود در زمان حال موجود و واقعی است»، تبیین هرگونه تغییر غیرممکن است.

شایان ذکر است که در این پژوهش دو نکته مفروض است؛ نخست آن‌که، تفاوت معناداری میان وجود (Being) و موجود (Existence) که برخی فیلسوفان مانند ماینونگی‌ها بدان پرداخته‌اند، وجود ندارد (Nelson, 2019, URL). دیگر آن‌که، کسانی که در تفسیر زمان قائل به نظریهٔ (B-theory) هستند، قادر نیستند مسئله تغییر را تبیین کنند (Zimmerman, 2005, pp 401–457).

پیشینهٔ پژوهش

نظریهٔ حال‌باوری آموزه‌ای هستی‌شناختی است که پرسش از موجودات مطلق و بدون قید می‌کند. این نظریه در یک تعریف ساده، نظریه‌ای وجودی است که طبق گزارش اینگرم و تلنت نخستین‌بار توسط آدامز در قرن نوزدهم مطرح شد. هرچند، آدامز خود اذعان دارد که قبل از او نیز کسانی قائل به این نظریه بوده‌اند. به‌نظر آدامز کسانی که قائل به فعلیت‌باوری بوده‌اند، نخستین کسانی بوده‌اند که این نظریه را مطرح کردند. البته

برخی پرایور را مبدع این نظریه می‌دانند. اما به نظر می‌رسد در آثار پرایور هنوز این نظریه با ابهاماتی مواجه بوده است (Ingram and Tallant, 2018, URL; Adams, 1986, p 321; Hinchliff, 1996, pp 123-4; Sider, 1999, p 326; Idem, 2001, pp 11-12; Noonan, 2013, pp 219-20).

از مهم‌ترین پژوهش‌ها در تبیین نظریهٔ حال‌باوری می‌توان به کتاب *آینده‌ای برای حال-باوری* که توسط کریگ برن نگاشته شده و در انتشارات آکسفورد منتشر شده است، اشاره کرد. در این اثر حال‌باوری معرفی و برخی از مسائل آن نظیر ارتباط حال‌باوری با صدق‌سازها، احوالات گزاره‌های اول‌شخص، ارجاع به برخی هویت‌ها، هویت‌های غیرزمان‌مند و نسبت‌گرایی فیزیکی که بخش زیادی از کتاب را به خود اختصاص داده، انواع تعاریف از حال‌باوری و چگونگی مواجهه حال‌باوران با روی‌کرد مک‌تاگارت مطرح شود (Bourne, 2006, pp 1-19). به نظر می‌رسد این کتاب مانند مقاله اینگرام و تلنت که در دایره‌المعارف استنفورد انتشار یافته است (Ingram and Tallant, 2018, URL)، گردآوری نسبتاً جامعی از مسائلی است که توسط دیگران در مقالات جداگانه بسط داده شده است. لیکن در هیچ‌یک از این آثار بخش مشخصی به رابطهٔ زمان و وجود و سازگاری یا ناسازگاری آن‌ها در نظریهٔ حال‌باوری اختصاص داده نشده است. در نوشتار حاضر به مسائل مزبور از این منظر نگریسته شده و از نتایج آن‌ها بهره‌مند گردیده است تا به این پرسش پاسخ دهد که چگونه همه هویت‌ها با بودن در زمان حال و نه آینده یا گذشته تبیین وجودی می‌شوند. شایان ذکر است، بخشی از کتاب *وحدت و زمان در متافیزیک* که توسط راجر هانیفلدر و همکارانش به‌رشته تحریر درآمده، تحت عنوان رابطهٔ «زمان و وجود» مفهوم «بودن» در نگاه ارسطویی با تأکید بر آثار آکوئیناس بررسی شده است (Honnefelder and Runggaldier and Benedikt, 2009, p 199-209). لوید نیز با همان عنوان مقاله‌ای نگاشته است که در آن بحثی زبان‌شناختی در رابطهٔ زمان و زمانی‌بودن گزاره‌ها درگرفته است. در این مقاله دیدگاه کواین در مقابل پرایور و دامت از جهت زبان‌شناسی مورد مذاقه قرار گرفته است (Lloyd, 1978, pp 215-228). با این وصف، هیچ‌یک از آثار پیش‌گفته به مسئله رابطهٔ وجود و زمان که به نظر می‌رسد برای تبیین نظریهٔ حال‌باوری ضروری است، به‌طور مستقل پرداخته است.

اکنون، اگر بخواهیم نظریهٔ حال‌باوری را به‌طور ساده و مرسوم بیان کنیم، باید بگوییم نظریه‌ای است که وفق آن، اشیا در زمان حال به‌طور مطلق و نامقید موجودند. به‌منظور توضیح بیشتر این دو قید، نخست، لازم است به‌سراغ برخی از مهم‌ترین نظریه‌های رقیب و ارتباط آن‌ها با نظریهٔ حال‌باوری برویم:

دیدگاه‌های رقیب نظریهٔ حال‌باوری

(۱) **جاودانگی**: جاودانگی که مهم‌ترین نظریهٔ رقیب حال‌باوری است، نظریه‌ای است که قائلان بدان ادعا می‌کنند اشیا بی‌کمی در زمان گذشته، حال و آینده هستند، همه موجودند. در نظر آن‌ها هوئیاتی مانند دایناسورها و سال ۳۰۰۰ هم‌اکنون موجود و واقعی هستند (Sider, 2006, p 75).

(۲) **فعلیت‌باوری**: فعلیت‌باوری که نظریه‌ای وجهی است، از جهتی در مقابل حال‌باوری است که قائلین به این نظریه بر این باورند که تنها اشیا بی‌کمی که بالفعل هستند؛ موجودند. البته، هم‌چنان، قرابتی میان حال‌باوری و فعلیت‌باوری مشاهده می‌شود. به‌طوری‌که، طبق تعریف سیدر، حال‌باوری نیز مانند فعلیت‌باوری جنبه وجهی دارد و با آن از این جهت قرابت زیادی دارد (Ibid).

(۳) **امکان‌باوری**: طبق امکان‌باوری، تنها هوئیاتی که در زمان گذشته و آینده وجود دارند؛ امکان وجود دارند (Ibid; Markosian, 2016, URL).

(۴) **آینده‌ممنوع**: کسانی که به نظریهٔ آینده‌ممنوع معتقدند، صرفاً موجودیت اشیا بی‌کمی را که در گذشته و حال قرار دارند، تأیید می‌کنند و به آینده باور ندارند (Ingram and Tallant, 2018, URL).

انواع دیدگاه‌های دیگری مانند افلاطونیان، نام‌گرایان، ماینونگی‌ها، غیرواقع‌گرایان، مادی-گرایان، خداباوران و خداناباوران در این رابطه وجود دارد که پرداختن به همه آن‌ها خارج از مجال این نوشتار است.

تعریف نظریهٔ حال‌باوری

اگر بخواهیم در یک جمله نظریهٔ حال‌باوری را تعریف کنیم، می‌توانیم آن را به‌شکل P بنویسیم:

(P) تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند؛ موجودند.

برخی مانند سیدر تلاش کرده‌اند تا با خوانش متفاوتی از حال‌باوری، این دیدگاه را متمایزتر کنند. به نظر او، حال‌باوری آموزه‌ای است که دو قید دارد؛

(۱) تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند، موجودند.

(۲) این اشیای واقعی هستند.

بنابراین، می‌توان گفت اگر شیئی واقعی باشد، آن شیء در زمان حال وجود دارد و همه اشیا در زمان حال، ضرورتاً موجودند (Idem, 1999, pp 325-6). در هر صورت، ادعایی که حال‌باوران دارند، از سایرین متفاوت است. آن‌ها وقتی با پرسش کواین مبنی بر این که چه چیزی موجود است، مواجه می‌شوند، به سادگی و صراحت می‌گویند هرآنچه در زمان حال موجود است؛ موجود است. فرض کنیم جهان ممکن w وجود دارد که قائلین به نظریهٔ آینده‌ممنوع در این جهان، در لحظه نخست به P باور دارند. طبق نظریهٔ آینده-ممنوع، آن دیگری وجود نخواهد داشت که آن‌ها بتوانند به P باور داشته باشند. بنابراین، جهان w در نظر آن‌ها وجود نخواهد داشت یا حداقل آن جهان، جهان بالفعل نخواهد بود. پس این نظریه نمی‌تواند گزاره P را استیفا کند و به فرض آن که در لحظه نخست بتواند؛ باید باور داشته باشد که اشیا تنها در زمان حال موجودند. به عبارت دیگر، در نظر آن‌ها P همواره صادق خواهد بود. نظریهٔ جاودانگی نیز نمی‌تواند P را استیفا کند. زیرا قائلین به این نظریه به وجود اشیا در گذشته و آینده نیز باور دارند. پس می‌توان خوانش جدیدی از P در نظر این گروه (PA) که در آن قید همواره (always) ذکر شده است، به شرح زیر صادق است:

(PA) همواره تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند؛ موجود هستند (Crisp, 2003,

215; idem, 2004, p 19).

در یک خوانش وجهی می‌توان قید ضرورت را به (PA) افزود. در این صورت، خواهیم داشت:

(PAN) به‌طور ضروری، این همواره صادق است که تنها هرچیز در زمان حال قرار دارد؛

موجود است (e.g., Hestevold, and Carter, pp 2002, 499; Markosian, 2004, pp 47,

fn.1; Ingram, 2016, pp 28-68).

از مجموع تحلیل این عبارات به دست می‌آید:

نخست آن‌که؛ در نظریهٔ حال‌باوری وجود هویت غیرزمانی/انکار می‌شود. زیرا اشیا تنها در زمان حال موجود هستند؛ نه در گذشته و آینده.

دیگر آن‌که؛ موجودیت هویت انتزاعی انکار می‌شود؛ زیرا آن‌ها هویتاتی غیرزمان‌مندند. البته این هویت تا زمانی که در زمان حال هستند، وجودشان با حال‌باوری سازگار است. این‌جاست که پرسش از هویت دوگانه آن‌ها مطرح است؛ بالاخره این هویت موجود هستند یا نیستند؟!

دو دیگر آن‌که؛ وفق حال‌باوری فقط اشیا یی که در زمان حال قرار دارند؛ موجود هستند و تغییر می‌کنند. مثلاً ژولیوس سزار، ماری کوری و املیا ارهارت همه پیش از این موجود بوده‌اند. اما بودن‌شان چندان طولانی نبوده است. همان‌طور که، اگرچه ما موجودیم و دونالد ترامپ، تیلور سوئیف و شما خواننده محترم موجودید، به‌زودی وجود همه ما متوقف خواهد شد و اشیا دیگری جای‌گزین ما خواهند شد. همه ما در انتظار توقف وجودی‌مان هستیم. بنابراین، باور به حال‌باوری، ما را متعهد می‌کند که به تغییراتی در احوالات موجودات ملتزم باشیم. به تغییراتی در حالت آن‌چه در زمان حال موجود است. در واقع، با این تعبیر؛ قائلین به این نظریه به نوعی، هم به گذشته و هم به آینده اشیا قائل می‌شوند. زیرا واقعیت امری ایستا نیست، بلکه امری پویا است. در نظر حال‌باوران اشیا بوده‌اند و در آینده خواهند بود. افزون‌بر این، این تغییرات در عباراتی نظیر «با گذر زمان» یا چیزی شبیه به آن توصیف می‌شوند (Price, 2011, pp 277; Miller, 2013, pp 346; Leininger, 2015, pp 726). بنابراین خوانش، حال‌باورانه از عطف (conjunction) دو ادعا به‌وجود آمده است:

(PC) الف- تنها اشیا یی که در زمان حال قرار دارند؛ موجود هستند.

ب- آن‌چه در زمان حال قرار دارد؛ تغییر می‌کند.

سه دیگر آن‌که؛ از آن‌جا که حال‌باوران میان گذشته، حال و آینده تفاوت می‌گذارند، می‌توان گفت این نظریهٔ توصیفی از زمان را ارائه می‌دهد که وفق (A-theory) است. بدین‌معنا که برخی ویژگی‌های اصیل، بنیادین و غیرقابل فروکاست وجود دارد که در زمان گذشته، حال و آینده یکسان است که موسوم به ویژگی‌هایی از دسته A است. در این حالت زمان امری گذرا است. البته برخی مانند زیمرمن و تلنت با تفسیر زمان بر

اساس (A-theory) مخالفند که از پرداختن بدان صرف‌نظر می‌شود (Ingram and Tallant, 2018, URL).

دلایل حال‌باوری و سنجش آن‌ها

دلیل اول؛ شهود

شاید همه ما حال‌باوری را به‌طور شهودی و با عقل سلیم پذیرفته‌ایم. به‌همین دلیل، لازم است بیشتر دربارهٔ آن تأمل کنیم. وقتی ما از خود می‌پرسیم چه نوع اشیایی در زمان حال قرار دارند، بلافاصله، می‌توانیم از نام اشیا فهرستی تهیه کنیم. یعنی بلافاصله *ابرازکردن* ما دلیلی است که ما به‌طور شهودی می‌دانیم که این اشیا در زمان حال موجود هستند (Bigelow, 1996, p 36; Sider, 2001, p 11).

مبرهن است که سایر دیدگاه‌ها نیز می‌توانند از دفاعیه ابرازکردن له خود استفاده کنند. بنابراین ابرازکردن دلیل کافی برای عقلانی بودن یک نظریه نیست و لازم است دلیل دیگری برای تمایز اشیایی که در زمان حال وجود دارند، بیابیم.

دلیل دوم؛ تجربه

قرینهٔ دیگری که حال‌باوران آن‌را مطرح می‌کنند، آن است که طبق تجربه ما هرآنچه در زمان حال قرار دارد، موجود است و نه بیش از آن. فرض کنید شما سردرد دارید. اگر سردرد شما اکنون موجود باشد، شما احساس درد در آن ناحیه می‌کنید. سردرد شما نمی‌تواند باشد و شما احساس درد نکنید. حال فرض کنید شما باور دارید هرچه در گذشته قرار داشت؛ موجود است و نه آن‌چه در حال قرار دارد. بنابراین، در نمونه مذکور، فرض شما این است که سردرد گذشته موجود است. طبق این ادعا، وقتی در زمان حال به حالات خود بازمی‌گردید، احساس درد نمی‌کنید. به بیانی دیگر، اگر سرگیجه ناشی از سردرد سال گذشته، شما را آزار می‌داد؛ آن درد آن‌قدر طاقت‌فرسا بود که الآن نمی‌توانستید در حال خواندن این مقاله باشید. زیرا سردرد در هر صورت، باید توأم با احساس درد باشد و اگر موجود باشد، درد بخشی از ذات آن است. با این وصف، سردرد

گذشته نمی‌تواند موجود باشد. این استدلال، هم‌چنان، برای سرردهای بیشتر هم صادق است. بنابراین، حال‌باوری صادق است و نه باور به گذشته (Zimmerman, 1998, p 212).

دلیل سوم؛ پیش‌بینی مبتنی بر تجربه

این دلیل نیز بر تجربه ما استوار است. وقتی شما در زندگی طوری پیش‌بینی می‌کنید که مانع از رخ دادن امری شوید، این بدان معنا است که شما قائل بدان هستید که هویت وجودی مرتبط با تجارب شما در آینده موجود نیستند. برای تبیین بیشتر بهتر است از مثال دیگری دربارهٔ درد و گرایش‌های ذهنی پیرامون آن که به تجربه ما نزدیک‌تر است، استفاده شود. فرض کنید به دلیل پرکاری چند روز پیش، سردردی داشته‌اید که شما را آزار داده بود. اما اکنون حالتان خوب است و می‌دانید که فردا نیز روز سخت کاری پیش‌رو خواهید داشت. در واقع، سردردی که ممکن است در آینده موجود شود، باعث نگرانی شما شده است و به دنبال راهی هستید که از آن پیش‌گیری کنید. در مقایسه؛ رفتار شما در برابر سردردی که پیش از این داشتید، متفاوت بود. مثلاً شما دربارهٔ دردی که در گذشته داشتید، نگران نیستید و به فکر پیش‌بینی از آن نیز نمی‌افتید. سردرد شما در گذشته و آینده دو تأثیر مشابه بر شما ندارند. یک تبیین برای این رفتار نامشابه آن است که هویتی در گذشته موجود بوده‌اند که اکنون موجود نیستند. علاوه بر این، آن‌چه که در آینده ممکن است باشد؛ اکنون رخ نداده است. از این روست که می‌خواهید مانع رخ دادن آن بشوید. در واقع، سردرد آینده صرفاً یک امکان است. تنها در صورتی که باور داشته باشید اشیایی که در گذشته و آینده قرار دارند موجود نیستند، خواهید توانست تبیین‌های مزبور را ارائه کنید (Ibid; Ingram and Tallant, 2018, URL).

دلیل چهارم؛ تیغ اکام و کیفیت وجودی

علاوه بر دلایل مذکور، باور به حال‌باوری، باعث می‌شود اشیای ناموجود، بی‌سبب وارد قلمرو وجودی نشوند. این شبیه به تیغ اکام است که آموزه‌ای است که به ما می‌گوید هیچ‌کس حق ندارد بر هویت جهان بیافزاید مگر آن‌که وجود آن هویت در جهان ضروری

باشد. دیدگاه حال‌باوران دربارهٔ هویت وجودی مقتصدانه‌تر از سایر دیدگاه‌ها است (Bourne, 2006, pp 68–69). به‌نظر دیوید لوئیس، اگرچه از نظر کمی، تعداد اشیا در نظریهٔ حال‌باوری کاسته می‌شود، اما از نظر کیفی نمی‌توان قاطعانه حکم کرد که اشیا موجود همان کیفیت را دارند. حال‌باوران و قائلین به جاودانگی به دو نوع موجودیت دربارهٔ اشیا باور دارند، یعنی کیفیت وجود در این دو نظریه متفاوت است. البته این بدان معنا نیست که آن‌ها دو حیث متفاوت متافیزیکی برای مقولات وجودی تعریف می‌کنند، بلکه بدان معنا است که آن‌ها دربارهٔ وجود داشتن به اصطلاح محلی و زمانی موجودات با هم در تعارض‌اند. حال‌باوران بر این باورند که تنها اشیا بی‌زمانی که در زمان حال قرار دارند؛ موجودند، درحالی‌که کسانی که به جاودانگی باور دارند؛ معتقدند اشیا در سایر زمان‌ها با کیفیات گوناگون نیز موجودند (Lewis, 1973, p 87). بنابراین، دلیل تیغ‌اکام نیز برای دفاع از نظریهٔ حال‌باوری دلیل کافی محسوب نمی‌شود.

دلیل پنجم؛ فیزیک نسبیت‌گرا

برخی مانند اینگرم و تلنت معتقدند نظریهٔ نسبی‌گرایی فیزیک با توجیحات خاصی مؤید حال‌باوری است. به‌نظر آن‌ها، اگرچه، دنیای دون‌پایه فیزیک با متافیزیک متفاوت است، هر دو باید در ساختارهای اصلی پوشش‌دهنده هم‌دیگر باشند و بتوانند از این ساختار در تفسیر چگونگی ماهیت اشیا سخن بگویند. وقتی هدف هر دو کشف ساختارهای موجود در جهان است، درست به‌نظر نمی‌رسد که یکی از آن‌ها برای حذف دیگری پیش‌گام باشد. به‌ویژه آن‌که، از مسئولیت‌های علم آن‌است که ویژگی‌های رخ‌دادها را پیش‌بینی کند. مبرهن است که اگر اشیا فقط در زمان حال موجود باشند؛ چنین کارکردی از علم ساقط خواهد شد. برخی مانند سیمون سندرز به این مسئله چنین پاسخ داده‌اند که اگرچه، حال‌باوری نظریه‌ای متافیزیکی است؛ با چالش‌هایی در فیزیک و به‌خصوص، نظریه نسبی‌گرایانه فیزیک مواجه است که نمی‌توان آن را به‌سادگی به‌عنوان نظریه‌ای عقلانی پذیرفت. به‌نظر آن‌ها اگرچه، طبق نظریه‌های فیزیکی هرآنچه موجود است صرفاً در زمان حال موجود است، در فیزیک رخ‌دادی مانند «حرکت سریع انگشتان من» یک

امر واقع است که ممکن است به‌طور تصادفی رخ داده باشد. در تفسیر این رخداد، نمی‌توان زمان را آن‌طور که حال‌باوران می‌گویند، به‌طور متعین نشان داد و حتی در تفسیر نسبی‌گرایانه از اشیا، نمی‌توان تعین اشیا را در نظر گرفت؛ چه برسد به زمان متعینی که یک رخداد به‌وقوع می‌پیوندد. علاوه بر، این‌گرم و تلنت افرادی مانند پاتنم و سیدر، اگرچه با سندرز موافق‌اند، اما در تلفیق این دو حوزه کوشیده‌اند (Ingram and Tallant, 2018, URL).

به‌نظر می‌رسد، به‌علت اختلاف در دو حوزه فیزیک و متافیزیک در روش، محتوا و غایت؛ نمی‌توان این دو حوزه از علم را با هم درآمیخت و از هریک انتظار داشت تا دربردارنده پاسخ‌های متناسب برای پرسش‌های دیگری باشد. به‌عبارت دیگر، اگرچه هر دو حوزه درصدد کشف واقعیات جهان‌اند، اما هریک از آن‌ها با مبادی تصویری خاص خود بدان اقدام می‌کند. بنابراین، چنین دلیلی، از اساس نمی‌تواند مؤید حال‌باوری باشد.

حاصل آن‌که، حال‌باوران، برای اثبات ادعای خود دلایل کافی ندارند و از مهم‌ترین پی-آمدهای تعریف حال‌باوری انکار موجودیت اشیا است که در زمان گذشته و آینده موجود بوده، یا خواهند بود.

اکنون نوبت آن فرا رسیده است که به این پرسش پاسخ دهیم که آیا حال‌باوران می‌توانند تعین تمام هویت وجودی را با توجه به تعریف حال‌باوری و نتایج حاصل از آن تبیین کنند. برای این منظور، نخست به تمایز مفهومی وجود در خوانش‌های متفاوت حال‌باوری می‌پردازیم.

تمایز مفهومی در وجود

نظریه حال‌باوری حداقل، سه خوانش متفاوت از P وجود دارد:

(P₁) فقط اشیا است که در زمان حال قرار دارند اکنون موجودند.

(P₂) فقط اشیا است که موجود بوده‌اند اکنون موجود هستند یا در آینده موجود خواهند شد.

(P₃) فقط اشیا است که در زمان حال قرار دارند به‌طور بسیط موجودند.

نقطه مشترک هر سه خوانش تمرکز بر مفهوم وجود است. برخی این سه خوانش را سازگار با هم نمی‌دانند. اینواگن و تلنت در قالب استدلالی اشکال زیر را بر انواع این خوانش‌ها وارد کرده‌اند:

(۱) حال‌باوری تنها یکی از خوانش‌های بالا است و نه همه آن‌ها.

(۲) (p_1) نظریه قابل اعتنایی نیست.

(۳) ادعای (p_2) کاذب است.

(۴) ادعای (p_3) کاذب است.

(۵) بنابراین، ادعایی که در حال‌باوری مطرح می‌شود، قابل اعتنا نیست، یا کاذب است (Ingram and Tallant, 2018, URL).

با بررسی مقدمات آشکار می‌شود، این استدلال معتبر است.

بررسی مقدمه (۲)

در این استدلال، مقدمه (۲) درست است. زیرا اگرچه ممکن است گفته شود، تفاوتی بین این که بگوییم تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند؛ موجودند با این که بگوییم تنها اشیایی که در زمان حال موجود بوده‌اند؛ موجودند؛ وجود ندارد. اما این تفاوت در فلسفهٔ زمان، قابل اعتنا و مهم است. علاوه بر آن، p_1 با وجود اشیایی که در زمان حال موجود نیستند ناسازگار است و این همان بنیان حال‌باوری است. برای مثال ماری کوری در زمان حال موجود نیست. اما می‌توانسته در گذشته موجود باشد. ولی هم‌چنان وجود او در گذشته با حال‌باوری ناسازگاری ندارند. بنابراین، برغم این که به نظر می‌رسد p_1 گزاره-ای است که به‌طور آشکار درست است، اما در واقع، به‌تنهایی عبارت ناقصی است که نمی‌تواند حال‌باوری را به‌طور کامل بیان کند.

بررسی مقدمات (۳) و (۴)

مقدمات (۳) و (۴) نیز درست هستند. P_2 کاذب است. زیرا هیچ نمونه نقضی مبنی بر درستی آن وجود ندارد و اگر p_2 کاذب باشد، p_3 هم کاذب است. حال باید ببینیم چرا این دو کاذب هستند.

ادعای مطرح شده در p_2 آن است که هرآنچه وجود داشته است، اکنون موجود است، یا در آینده موجود خواهد شد. این ادعا نادرست است. زیرا برخی چیزهایی که اکنون موجود نیستند، موجود بوده‌اند. برای مثال، کوری یک هویتی نیست که اکنون موجود باشد، ولی او زمانی در گذشته بوده است. به نظر می‌رسد این مثال نقضی برای p_2 باشد (Crisp, 2004, p 18–20).

ممکن است کسی پاسخ بگوید که p_2 کاذب نیست. زیرا حال‌باوران فکر می‌کنند که اساساً ماری کوری نیست که بگوییم موجود بوده و اکنون نیست. به منظور روشن شدن بیشتر این موضوع، اصولاً باید بدانیم حال‌باوران دامنه موجوداتی که معتقدند به طور مطلق نمونه‌هایی از اشیای موجود هستند؛ کدام است. اگر از p_2 چنین خوانشی داشته باشیم که:

برای هر x ، اگر x موجود باشد، اکنون موجود است یا در آینده موجود خواهد شد. پس x در زمان حال قرار دارد. در این خوانش، کوری به هیچ عنوان موجود نیست. بنابراین، با این خوانش دیگر p_2 کاذب نیست و اگر p_2 کاذب نیست، مقدمه (۳) کاذب است و استدلال نادرست است.

بدین ترتیب، همه چیز بستگی به آن دارد که ما چگونه عبارت «برای هر x » را به زبان طبیعی ترجمه کنیم. البته برخی مانند مایر با این ادعا موافق نیستند. آن‌ها می‌گویند ادعای حال‌باوران فراتر از آن است که همه چیز در زمان حال موجود است. حال‌باوران ادعا می‌کنند که هرچیز که زمان‌مند است و در زمان حال موجود است موجود است، اما برخی مانند کریسپ در پاسخ به آن‌ها گفته‌اند که این کاملاً واضح است که کوری هویتی زمان‌مند است و وقتی می‌گوییم « X موجود است»، به طور ساده گفته‌ایم، « X موجود بوده، اکنون موجود است، یا در زمان آینده موجود خواهد شد.» (Ibid & Meyer, 2005, pp 68–69, 2013, p 214).

اکنون ادعای مایر را بررسی می‌کنیم (Meyer, 2005, p 215). در صورتی که ادعای مایر درست باشد، چگونه مقدمه چهارم قابل توجیه خواهد بود؟ بهتر است نخست مقصود خود را از این خوانش حال‌باورانه که تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند؛ بسیط هستند، را بیان کنیم. قبلاً گفته شد که اگر p_2 نادرست باشد، در آن صورت، p_3 هم نادرست خواهد بود. اما آیا این ادعا قطعاً درست است؟ آیا نمی‌توانیم p_3 را به عنوان

ادعای حال‌باوران بپذیریم؟ کسانی که از این خوانش دفاع می‌کنند، چنین ادعا می‌کنند که مفهوم موجود بسیط فارغ از موجود زمان‌مند است. بدین معنا که، مفهوم زمان در مفهوم وجود بسیط گنجانده نشده است. به طوری که این مفهوم از موجود با p_2 که می‌گوید هر موجودی قبلاً بوده، اکنون هست یا در آینده خواهد بود؛ کاملاً متمایز است (Ingram and Tallant, 2018, URL).

حال این راه‌حل را بیشتر بررسی کنیم. فرض کردیم راهی یافته‌ایم که نادرستی p_2 سبب نادرستی p_3 نمی‌شود. حال به مفهوم وجود بسیط بازمی‌گردیم. به نظر ما، مقصود از وجود بسیط وجودی است که:

به‌طور ساده در هر جهان بالفعلی و هر جهان ممکن صادق است و اگر x در جهان بالفعل موجود باشد، پس آن در زمان موجود است (Meyer, 2005, p 215).

به‌دیگر سخن، x به‌طور زمان‌مند موجود است و می‌توان آن‌را این‌طور تقریر کرد. X قبلاً بوده، اکنون موجود است، یا در آینده موجود خواهد شد و این همان p_2 است. بنابراین، ما باید بگوییم x در جهان بالفعل موجود نیست که این خلاف فرض است. یا اگر بگوییم، خارج از زمان موجود است، خارج از زمان بودن شامل جهان بالفعل هم می‌شود. مگر این‌که بگوییم احتمال سومی مدنظر ما، این است که ما آن‌را نمی‌دانیم (Ingram and Tallant, 2018, URL; Meyer, 2005, p 215).

حال‌باوری وجود

دیزی اشکال دیگری را به حال‌باوران وارد می‌کند. او می‌گوید در نظر حال‌باوران اشیا زمانی هستند یا غیرزمانی. اگر بگوییم اشیا زمانی هستند، حال‌باوران ادعایی برخلاف ادعای خود مطرح کرده‌اند. زیرا خود آن‌ها می‌گویند چیزی در زمان گذشته و آینده وجود ندارد. پس زمان هم شامل این قاعده می‌شود. حال اگر اشیا غیرزمانی باشند، بدین معنا خواهد بود که اشیا بی‌کی که در گذشته بوده‌اند و آن‌هایی که در آینده خواهند بود، همه در زمان حال موجودند. در این صورت، می‌توانیم از وجود کلیات پرسش کنیم. بالاخره آن‌ها زمانی هستند یا غیرزمانی! همان‌طور که می‌دانیم این هویات در فلسفه کلاسیک نه زمانی‌اند، نه غیرزمانی. به نظر می‌رسد، وفق حال‌باوری، هم‌چنان نتوان دربارهٔ زمانی یا غیرزمانی بودن این هویات به توافق رسید (Deasy, 2017, pp 380–1).

همان‌طور که دیدیم، شیوه‌های استاندارد توصیف حال‌باوری با مشکلاتی مواجه است. به‌نظر می‌رسد با تعریف پیش‌گفته، گسترشی در تعهدات وجودی ایجاد شده است. به‌منظور ترمیم این دیدگاه نباید حال‌باوری را محدود به وجود اشیایی کنیم که در زمره اشیای موجود قرار می‌گیرند، بلکه می‌توان تنها دربارهٔ خود وجود بحث کرد. برای مثال، زیرمن حال‌باوری را این‌گونه توصیف کرده است:

بودن در حال به‌طوری که واقعی است، یا موجود است (Zimmerman, 1996, p 117).
 در این صورت می‌توانیم حال‌باوری را حال‌باوری وجود که توسط جانانان تلنت نیز تأیید شده است، بدانیم. او می‌گوید که حال‌باوری با جاودانگی این تفاوت را دارد که تعریف آن‌ها از زمان متفاوت است (Tallant, 2014, URL). به‌نظر قائلین به جاودانگی، حال‌باوران نمی‌توانند توجیهی برای زمان حال بیان کنند. حداقل در تعریف رایج و استاندارد از حال‌باوری آن‌ها با چنین مشکلی مواجه هستند. این مطلب روشن می‌کند که تخالف دیگری میان حال‌باوران و مخالفان آن‌ها حاکم است. حال‌باوران ادعا می‌کنند که موجود بودن در زمان حال، همان موجود بودن است. یعنی نوعی رابطهٔ این‌همانی میان موجود بودن در زمان حال و موجودیت برقرار است. در حالی که، ادعای این‌همانی ادعایی نیست که در گزاره‌های p_1 , p_2 یا p_3 مطرح شده باشد و فراتر از آن ادعاها است و حتی ادعایی نیست که قائلین به جاودانگی بدان باور داشته باشند (Ingram and Tallant, 2018, URL). این اشکال در مبحث نسبت‌های موقت زمانی نمود بیشتری دارد.

نسبت‌های موقت زمانی

در اطراف ما هزاران نسبت زمانی وجود دارد. ما ماری کوری را تحسین می‌کنیم. تحسین کردن یک نسبت است. بارانِ دیروز علت سیل امروز است. علیت نسبت دیگری است. نسبت‌های دیگری از این دست مانند ارجاع مستقیم یا صدق‌ساز بودن وجود دارند. نسبت‌هایی که به‌نظر می‌رسد در یک مقطع زمانی رخ داده‌اند. حال‌باوری با بودن کوری در گذشته یا بارانی که دیروز باریده است، ناسازگاری دارد. زیرا آن‌ها وجود هر هویتی در گذشته را انکار می‌کنند. با وجود این می‌دانیم که تحسین کردن و علیت نسبت‌هایی واقعی هستند و هر نسبت با مصداق یافتن طرفین آن مصداق می‌یابد. به‌عبارت دیگر:

X نمی‌تواند جای‌گزین نسبت R باشد مگر این‌که، Y و X هر دو موجود باشند. همان‌طور که در مثال‌های بالا ملاحظه گردید، درحالی‌که تحسین کردن ما باقی است، کوری در زمان حال موجود نیست و درحالی‌که علیّت باقی است، باران دیروز، امروز دیگر موجود نیست. بنابراین، حال‌باوری نمی‌تواند با وجود نسبت‌های موقت زمانی سازگار باشد و این مشکل دیگری است که حال‌باوران با آن مواجه هستند. جان بیگلو دربارهٔ نسبت‌های موجود چنین ابراز می‌دارد که وقتی نسبتی میان دو چیز برقرار می‌شود، لازم است آن دو چیز هر دو موجود باشند. حال مواردی را فرض کنید که یکی از طرفین نسبت در زمان حال نباشد. نتیجه‌ای که به دست می‌آید آن است که برخی چیزها موجود هستند ولی در زمان حال نیستند (Bigelow, 1996, p 37).

بیگلو بر این باور است که پیش از او رواقیون و اپیکوریان چنین استدلالی داشته‌اند و فیلسوفانی نظیر آدامز، کواین، چیزم، بیگلو و دیگران آن را ادامه داده‌اند (Ingram and Tallant, 2018, URL).

حال‌باوری قوی و ضعیف

حال‌باوران ضعیف و قوی می‌توانند به دو روش در برابر نسبت‌های زمانی موقت از خود دفاع کنند.

حال‌باوران ضعیف ممکن است بگویند که وجود هویت در زمان حال، بودن نسبت‌ها را معنادار می‌سازد. مثلاً دربارهٔ ماری کوری آن‌ها می‌توانند بگویند کوری در زمان T بوده است. پس T برای او زمان حال بود. به‌طوری‌که، در T نسبت‌هایی برقرار نموده است. پس، نسبت‌ها از جمله تحسینی که ما از کوری می‌کنیم، باقی هستند و کوری دیگر نیست. واضح است که آن‌چه مورد تحسین ما است، خود کوری نیست. بلکه نسبتی است که کوری با جهان خارج دارد و ما آن نسبت را تحسین می‌کنیم. نسبتی که اکنون موجود است (Ibid).

در مقابل حال‌باوری قوی وجود این نسبت‌ها را نیز معتبر می‌داند، برگمن و دیویدسون براین باورند که طبق روی‌کرد حال‌باوری ضعیف پاسخ به چنین تبیینی از سوی حال-باوران آن است که ما خود کوری را تحسین می‌کنیم و نه نسبت محضی که او با جهان دارد و به آن‌ها تعیین بخشیده است. در این تبیین، برای دفاع از حال‌باوری نسبت‌هایی

که دلالت بر وجود دارند، انکار شده است (Bergmann, 1999, URL; Davidson, 2000, URL). در پاسخ به چنین تبیینی می‌توان گفت واضح است که اگر کوری وجود نداشته باشد ما نمی‌توانیم نسبت‌هایی را که باعث تحسین کوری می‌شوند با وجود کوری جابه‌جا کنیم. با این پاسخ، حال‌باوران در دام انکار مفروضات طبیعی و عقلانی‌ای گرفتار می‌شوند که هویت وجودی با نسبت‌هایی دارند که سبب تعیین آن‌ها شده‌اند. به عبارت دیگر، آن‌ها مانند ماینونگی‌ها ناگزیرند به وجود اشیای ناموجود قائل شوند که خلاف مطلوب است. البته حال‌باوران می‌توانند بگویند که تحسین کوری یک نسبت است که با ما برقرار کرده است و می‌توانیم آن را نسبت یک‌طرفه در نظر بگیریم که فقط وابسته به ما است و ما هم در زمان حال هستیم. پس نسبت‌ها موجودند. در این صورت، آن‌ها با مشکل صدق‌سازها مواجه می‌شوند. اگر کوری نبوده، چگونه تحسین وی صادق است (Ibid). با این پاسخ، حال‌باوران در دام اشکال ارجاع به گزاره‌ها می‌افتند.

ارجاع و گزاره‌ها

بهرتر است این بخش را با مثالی آغاز کنیم. گفته شده که سقراط فیلسوفی دانا با بینی پهن بوده است. در نتیجه، به نظر صادق می‌رسد اگر بگوییم «سقراط دانا بوده است». حال به جای این گزاره صادق می‌گوییم «آخرین شاگرد افلاطون دانا بوده است». هر دوی این گزاره‌ها درست هستند و به شخص معینی ارجاع می‌شوند. گزاره اول مستقیم و گزاره دوم به‌طور غیرمستقیم از یک واقعیت حکایت دارند. اما می‌دانیم که گزاره دوم می‌تواند ارجاعات دیگری هم داشته باشد و لزوماً به سقراط ارجاع داده نمی‌شود. اختلاف این دو گزاره یک اختلاف زبانی است، اما آن‌چه برای ما اهمیت دارد آن است که برای دو چیز که باهم ارتباط دارند، هر دو شیء باید موجود باشند (Ingram and Tallant, 2018, URL).

حال در تعریف حال‌باوری یک مشکل وجود دارد. ما در تفسیر ارجاعاتی که به‌طور مستقیم ارجاع می‌دهیم و درباره گذشته است، به مشکل برمی‌خوریم. البته از یک وجه چنین مشکلی به ارجاعات موقت باز می‌گردد. طبق تعریف، در ارجاع به هویتی که در

زمان حال موجودند مشکلی وجود ندارد. اما در ارجاع به هویتی که در زمان گذشته بوده‌اند این پرسش مطرح است که آیا آن‌ها باید در زمان حال باشند که بتوانیم به آن‌ها ارجاع دهیم یا خیر؟ این مربوط به ارتباطات زبانی ما می‌شود. درواقع، از لوازم باور به حال‌باوری آن است که یکی از این چهار گزینه را انکار کند.

الف- ما می‌توانیم به هویتی که در گذشته موجود بوده‌اند، ارجاع دهیم.

ب- ارجاع یک نوع نسبت است.

ج- ارجاع نسبتی است برای برقراری نسبت دیگری که آن نسبت‌دهنده باید موجود باشد.

د- واقعاً هویتی که در گذشته موجود بوده‌اند؛ موجود نیستند.

حال‌باوران نمی‌توانند مورد دال را انکار کنند. زیرا انکار دال، انکار حال‌باوری است. پس، آن‌ها نمی‌توانند سایر موارد را نیز انکار کنند. برای اثبات این مدعا نخست، سراغ گزاره‌های شخصی می‌رویم. در این مرحله، یک‌بار دیگر گزارهٔ «سقراط فیلسوفی دانا است.» را در نظر بیاورید. این گزاره، گزاره‌ای شخصی است که به‌طور مستقیم دربارهٔ سقراط واقعیتی را بیان می‌کند و گزارهٔ «آخرین شاگرد افلاطون دانا بود.» به‌طور غیرمستقیم دربارهٔ همان واقعیت است. هرکدام از این گزاره‌ها هویت پیچیده‌ای هستند که بر ساخته ذهن ما و دارای ساختار مشخصی هستند و پایهٔ اصلی یک نسبت است. آن‌طور که آدام و ویلیامز می‌گویند؛ در مثال گفته شده، در گزاره‌های مستقیم یک ویژگی و در گزاره‌های غیرمستقیم، ویژگی‌های تصادفی فعلی هستند که موجب بر ساخته شدن گزاره‌ها می‌شوند. در هر دو نوع، تمام ویژگی‌ها بر وجود سقراط تکیه دارند. به‌همین دلیل حال-باوران از تبیین آن‌ها عاجز هستند (Adams, 1986, p 312-322 ; Williamson, 2002, p 249 ; King, 2007, p 85-86).

بنابراین استدلال را می‌توان چنین بازنویسی کرد:

۱) اگر گزاره‌ای صادق است؛ پس آن گزاره وجود دارد. (به‌نظر می‌رسد تنها می‌توان گفت موضوع آن گزاره در عالم خارج یا ذهن موجود است و ادعای وجود گزاره لوازم دیگری مانند وجود رابط دارد که بدان نمی‌پردازیم.)

- (۲) «سقراط دانا بود.» صادق است.
- (۳) پس «سقراط دانا بود.» موجود است.
- (۴) اگر گزاره‌ای موجود است، پس آن چه از آن برساخته می‌شود، نیز موجود هستند.
- (۵) سقراط از گزاره «سقراط دانا بود.» برگرفته شده است.
- (۶) از ۳ و ۴ و ۵ به دست می‌آید «سقراط موجود است.»
- (۷) اگر سقراط موجود است، پس حال باوری کاذب است.
- به نظر می‌رسد همه مقدمات این استدلال به طور عقلانی صادق است و در پاسخ اینگرم و مریکس که پیشنهاد می‌کنند تغییراتی در حالات استاندارد گزاره‌ها داده شود و بدین ترتیب گزاره‌هایی که خود برساخت‌های ذهنی ما هستند موجود باشند و هویتی مانند سقراط در مثال ذکر شده، در گذشته موجود نباشند (Ingram, 2016, p 2868 ; Merricks, 2012, pp 64-67) می‌توان گفت چنین تغییری آشکارا با فهم شهودی ما از گزاره‌ها در تضاد است و حتی اگر مانند ویلیامز بپذیریم که اشیایی که در گذشته موجود بوده‌اند، اکنون موجودند؛ اما واقعی نیستند خردمندانه‌تر است بگوییم اشیایی که در گذشته به طور انضمامی و واقعی بوده‌اند؛ اکنون هویتی انتزاعی‌اند. با این حال، حتی چنین پاسخی نیز با مبنای حال باوری سازگار نیست و مانند این است که مقدمه (۷) را انکار کرده باشیم (Williamson, 2013, p 20).
- بدین ترتیب، به نظر می‌رسد، حال باوران نتوانسته‌اند به اشکالات مزبور درباره ارجاع پاسخ گویند.

حال باوری بدیل و صدق‌سازها

سیدر و آرمسترانگ معتقدند نمی‌شود هم به نظریه‌های صدق‌سازها پای‌بند بود و هم حال باوری را پذیرفت. زیرا نظریه‌هایی که درباره صدق‌سازها بیان می‌شوند، وجود افراد در گذشته را باور دارند. در حالی که، حال باوران منکر آن هستند (Sider, 2001, pp 35-42; Armstrong, 2004, pp 145-50).

بررسی این مشکل منوط به پاسخ به این پرسش است که اساساً ارجاع صدق‌سازها به هویتی که در گذشته بوده‌اند؛ چگونه صورت می‌گیرد. مثلاً این که، «ماری کوری موجود

بوده است.» به کدام‌یک از ویژگی‌های وجودی کوری ارجاع داده می‌شود. دو راه‌حل برای تشخیص چنین ویژگی‌هایی وجود دارد؛

(۱) هرچه در زمان حال قرار دارد، را صدق‌ساز بدانیم.

(۲) اشیایی که خارج از زمان قرار دارند، را صدق‌ساز بدانیم.

هرکدام از این راه‌حل‌ها را در نظر بگیریم، لازم است پای صدق‌سازهای زمان‌مند را به-میان بکشیم و این نظریه منجر به نظریهٔ بدیلِ حال‌باوری خواهد شد. در این نظریه، به-طور مثال، در گزارهٔ «ماری کوری موجود بوده است.» این گزاره صادق است و صدق‌ساز آن زمانی مطلق است که در آن زمان چنین گزاره‌ای بازنمود داشته است. این زمان خود یک زمان بدیل است و دو ویژگی دارد نه موجود انضمامی است و نه بعد چهارم وجود اشیا می‌تواند باشد. در زمان بدیل، آن حاضر ویژگی توالی را در خود دارد و این موضوع، در بدو امر، با حال‌باوری سازگار است و زمان متوالی طور دیگری تفسیر می‌شود. زمانی است بدیل که در چند جهت فرض شده است. این که اشیا چگونه در زمان حال هستند، به شیوه‌هایی که آن‌ها در زمان مطلق بازنمود دارند، مربوط است. به نظر می‌رسد، در مسائل نسبت‌های زمانی موقت و تعیین هستی‌شناختی صدق‌سازها، اگر از زمان متوالی، تفسیری مطابق با زمان مطلق بدیل داشته باشیم، لازم نیست به وجود اشیایی که در زمان حال نیستند، فکر کنیم. وفق حال‌باوری بدیل، هر زمان بدیل مانند T وجود زمان بدیل دیگر را نیز می‌تواند توجیه می‌کند و هم‌چنان توجیه می‌کند که جهان انضمامی اکنون چگونه است و آن را تنها با توجه به T^* نشان می‌دهد. هم‌چنین، نشان می‌دهد که کدام رابطه در (B-theory) می‌تواند زودتر واقع شود.

با این حال، هم‌چنان این سؤال باقی است که آیا واقعاً طبق دیدگاه حال‌باوری بدیل، تغییر، پذیرفتنی است. به عبارت دیگر، آیا با قطع ارتباط با آینده و گذشته هم‌چنان می-توان باور به تغییر داشت. آیا این دیدگاه موجب نمی‌شود که نوعی متافیزیک ایستا در حال‌باوری متصور شود. در حالی که، شهوداً درمی‌یابیم اشیا واقعی و انضمامی در حال تغییر هستند (Ingram and Tallant, 2018, URL).

گذرا بودن زمان

از دیگر مسائلی که حال‌باوران برای آن پاسخ مناسبی نیافته‌اند، گذرا بودن زمان است. برخی حال‌باوران بر این باورند که زمان، امری گذرا است. در حالی که این باور آن‌ها با مدّعی آن‌ها ناسازگار است. همین امر نشان می‌دهد که دیدگاه حال‌باوری واقع‌گرایانه نیست. زیرا این حال‌باوران تفسیری که از جهان ارائه می‌دهند، مطابق با پویا بودن جهان است. برخی دیگر، تلاش کرده‌اند با تفسیر خاصی که از زمان ارائه می‌دهند، نشان دهند که گذر زمان با حال‌باوری سازگار است برخی فیلسوفان زمان را ناگذرا می‌دانند. ولی با توجه به این که چنین دیدگاهی شهودی نیست، ولی با توجّه به این که چنین دیدگاهی شهودی نیست، به آن پرداخته نمی‌شود.

اگر از حال‌باوران پرسیده شود که آینده و گذشته چیست که شما در تعریف حال‌باوری ادعا دارید که حال‌باوری با بودن اشیا در آن زمان‌ها سازگار نیست، آن‌ها حداقل پاسخی که خواهند داد، آن است که آینده کمی دورتر از حال و گذشته کمی گذشته‌تر از آن است. به عبارت دیگر، خواهند گفت به آینده نرسیده‌ایم و از گذشته عبور کرده‌ایم. کاملاً مشهود است که چنین بیانی با حال‌باوری ناسازگار است. اگر فکر می‌کنیم که تنها اشیایی که در زمان حال قرار دارند، موجودند، پس چیزی پس و پیش حال نیست که بدان نزدیک شویم، یا از آن عبور کنیم. بنابراین، اگر بخواهیم از حال‌باوری دفاع کنیم، ناگزیریم تفسیر متفاوتی از زمانی که گذرا است، ارائه دهیم. یک تفسیر آن است که تغییراتی که در اشیای موجود رخ می‌دهد، فراتر از زمان است. در این صورت، از همان تغییراتی که در زمان حال رخ می‌دهند، می‌پرسیم. در واقع، این پاسخ بیراهه‌ای بیش نیست. همین که بگوییم تغییر، از گذر زمان صحبت کرده‌ایم و از آن گریزی نیست، یعنی تغییر در حال را نسبت به آنی در آینده یا گذشته درک می‌کنیم. اما طبق ادعای اولیه هیچ آن متوالی نیست که در حال‌باوری مفروض بوده باشد، بلکه آن چه مورد قبول حال-باوران است، تنها آن حاضر و محتوای آن است.

نتیجه‌گیری

در این نوشتار، نظریهٔ حال‌باوری با خوانش‌های متفاوت و در ابعاد گوناگون تحلیل گردیده، با دیدگاه‌های رقیب مقایسه شد. حاصل این‌که، حال‌باوران معتقدند اشیا تنها در صورتی که در زمان حال قرار داشته باشند و مطلق و نامقید باشند؛ موجود هستند. مهم‌ترین دلیل آن‌ها آن است که همه ما شهوداً چنین باوری داریم. از پی‌آمدهای حال-باوری آن است که موجودیت اشیا در زمان گذشته و آینده و موجودیت همه هویت‌غیرزمانی و هویت‌انتزاعی انکار می‌شود. تغییر در اشیا پذیرفته می‌شود و زمان، امری گذرا از نوع (A-theory) است. با این وصف، برخی حال‌باوران در مواجهه با اشکالاتی که به آن‌ها وارد شده است، با تفسیر زمان به شکل (B-theory) نظریه بدیل حال‌باوری را پذیرفته‌اند. این توسعهٔ مفهومی برای اثبات مدعیات حال‌باوران چندان مفید نیست و با نگاه حال‌باورانه، نه تنها در مقابل مسئله تغییر اشیا، نمی‌توان تمام هویت وجودی در زمان را تبیین کرد، بلکه در تبیین وجودی نسبت‌های موقت زمانی، صدق‌سازها و ارجاع به گزاره‌ها نیز نمی‌توان هویت وجودی این امور را تبیین نمود. بدین ترتیب، با اشکالاتی که در رابطهٔ زمان و وجود در این نظریه مطرح شد، این نتیجه به دست آمد که حال‌باوران از تبیین وجودی همه اشیا در جهان ناکام مانده‌اند و پاسخ به مسئله زمان و وجود در نظریهٔ حال‌باوری به پژوهش بیشتری نیاز دارد.

مشارکت نویسندگان

این مقاله پژوهشی دربارهٔ هستی و زمان از سکینه کریمی است که مهدی منفرد مقاله را از نظر گذرانده، پیشنهاد چاپ آن را دادند. در این باره از ایشان متشکرم.

تشکر و قدردانی

این مقاله پژوهشی دربارهٔ هستی و زمان از سکینه کریمی است که مهدی منفرد مقاله را از نظر گذرانده، پیشنهاد چاپ آن را دادند. در این باره از ایشان متشکرم. همچنین از محمود مروارید سپاسگزارم که نکات علمی ارزنده‌ای را بزرگووارانه تذکر داد. از

دست‌اندرکاران محترم نشریه پژوهش‌های هستی‌شناختی به‌خصوص دکتر صلواتی نیز که صمیمانه مرا در چاپ و نشر این مقاله یاری کردند، تشکر می‌کنم.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع و مآخذ

- Adams, Robert Merrihew. Actualism and Thisness: *Synthese*. 1981; 49(1).
 ——. Time and Thisness. *Midwest Studies in Philosophy*. 1986; 11.
 Armstrong, D.M. *Truth and Truthmakers*. Cambridge: Cambridge University Press; 2004.
 Bergmann, Michael. (Serious) Actualism and (Serious) Presentism. *Noûs*. 1999; 33(1).
 Bigelow, John. Presentism and Properties. *Philosophical Perspectives*. 1996; 10.
 Bourne, Craig. *a Future for Presentism*, Oxford: Oxford University Press; 2006.
 Crisp, Thomas M. Presentism in Loux & Zimmerman (eds). *The Oxford Handbook of Metaphysics*; Oxford University Press; 2003.
 ——. On Presentism and Triviality & Reply to Ludlow in Zimmerman (ed.). *Oxford Studies in Metaphysics*. Oxford: Oxford University Press. Vol. 1. 2004; 15–20 & 37–46.
 ——. Presentism and ‘Cross-Time’, Relations. *American Philosophical Quarterly*. 2005; 42(1).
 Davidson, Matthew. Direct Reference and Singular Propositions. *American Philosophical Quarterly*. 2000; 37(3).
 Deasy, Daniel. What is Presentism. *Noûs*. 2017; 51(2).
 Honnefelder, L & Runggaldier, E, Schick. B. *Unity and Time in Metaphysics*. Walter de Gruyter and Berlin: New York; 2009.
 Hestevold, H. Scott & William R. Carter. On Presentism. Endurance, and Change. *Canadian Journal of Philosophy*. 2002.
 Hinchliff, Mark. The Puzzle of Change. *Philosophical Perspectives*. 1996; 10.
 Ingram, David. The Virtues of Thisness Presentism. *Philosophical Studies*. 2016; 173(11).
 —, & Tallant, Jonathan. Presentism. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Edward N. Zalta (ed.). URL=<<https://plato.stanford.edu/presentism/>>. 2018.
 Lewis, David. *Counterfactuals*. Oxford: Blackwell; 1973.
 Lloyd, G. *Time and Existence*. Philosophy. Vol 53, No 204, Cambridge University Press; 1978.
 King, Jeffrey C. *the Nature and Structure of Content*, Oxford: Oxford University Press; 2007.

- Leininger, Lisa. Presentism and the Myth of Passage. *Australasian Journal of Philosophy*. 2015; 93(4).
- Markosian, Ned. A Defense of Presentism. In Dean Zimmerman (ed.). *Oxford Studies in Metaphysics Volume 1*. Oxford University Press; 2004.
- . Time. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Edward N. Zalta (ed.). URL = <https://plato.stanford.edutime. >/ 2016.
- McDaniel Kris. John M. E. McTaggart. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Edward N.Zalta(ed.). forthcomingURL=<https://plato.stanford.edu/ .>. 2020.
- Merricks, Trenton. Singular Propositions. in *Reason, Metaphysics, and Mind. New Essays on the Philosophy of Alvin Plantinga*. Oxford: Oxford University Press; 2012.
- Meyer, Ulrich. The Presentist's Dilemma. *Philosophical Studies*. 2005. 122(3).
- Miller, Kristie. Presentism, Eternalism, and the Growing Block. in *A Companion to the Philosophy of Time*. Heather Dyke & Adrian Bardon (eds). Oxford: Blackwell; 2013.
- Nelson, Michael. Existence. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Edward N. Zalta (ed.). URL = <https://plato.stanford.edu />. 2019.
- Noonan, Harold W. Presentism and Eternalism. *Erkenntnis*. 2013; 73(1).
- Price, Huw. The Flow of Time. in Callender. 2011.
- Sider, Theodore. Presentism and Ontological Commitment. *the Journal of Philosophy*. 1999; 96(7).
- . Four-Dimensionalism. *An Ontology of Persistence and Time*. Oxford: Oxford. Oxford University Press; 2001.
- Tallant, Jonathan. Defining Existence Presentism. *Erkenntnis*. 2014; 79(3).
- , & David Ingram. Presentism and Distributional Properties. in Bennett & Zimmerman. In Karen Bennett & Dean Zimmerman (eds.). *Oxford Studies in Metaphysics*. Vol. 7. Oxford University Press; 2012. pp. 305-314.
- Williamson, Timothy. *Modal Logic as Metaphysics*. Oxford: Oxford University Press; 2013.
- . Necessary Existents. in *Logic, Thought and Language*. Anthony O'Hear (ed.). Cambridge: Cambridge University Press; 2002.
- Zimmerman, Dean W. Temporary Intrinsic and Presentism. in *Metaphysics. The Big Questions*. Oxford: Blackwell; 1998.
- . The A-theory of Time, the B-theory of Time, and 'Taking Tense Seriously'. *Dialectica*. 2005; N. 59.

معرفی نویسندگان

سکینه کریمی دانشجوی فلسفه تطبیقی دورهٔ روزانه دانشگاه قم است که در حال نوشتن رساله با عنوان «استدلال عملی در ابن‌سینا با نظر به متفکران معاصر» است. ایشان سال ۱۳۹۶ در این دانشگاه پذیرفته شده و

در سال ۱۳۹۲ از دانشگاه علوم و تحقیقات تهران در مقطع کارشناسی ارشد فارغ التحصیل شد. عنوان پایان‌نامه وی «ضرورت قوانین طبیعت نزد ابن‌سینا با نظر به ذات‌باوران معاصر» بوده است. این پژوهش در سال ۹۷ تحت داوری مشترک گروه فلسفه اسلامی موسسه پژوهش‌های بنیادین و دبیرخانه جایزه جهانی کتاب سال برنده نخستین جایزه ابن‌سینا پژوهی با حمایت دیمیتری گوتاس شد. حاصل دوره کارشناسی وی در رشته تعلیم و تربیت، در کنار تدریس و مدیریت در آموزش و پرورش، طرح پژوهشی ملی با عنوان «طراحی و اعتبار بخشی نظام آموزش و پرورش مدرسه‌ای با محوریت چهار سازه خلاقیت، پویایی، مشارکت اجتماعی و هویت دینی» بوده است که دارای گواهی‌نامه از سازمان نوآوری‌های آموزشی است. ایشان مقالات علمی پژوهشی در مجلات و کنفرانس‌های علمی ارائه نموده‌اند. حوزه تخصصی ایشان فلسفه اسلامی، متافیزیک تحلیلی و فلسفه اخلاق است.

Karimi, S. Ph.D. Student in Comparative Philosophy, University of Qom, Qom, Iran

sa.karimi@stu.qom.ac.ir

<https://philpeople.org/profiles/sakineh-karimi>

<https://orcid.org/0000-0002-9274-3156>

مه‌دی منفرد استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه قم است. او دروسی چون فلسفه اسلامی، منطق، روش تحقیق، پایان‌نامه‌نویسی، تاریخ فلسفه غرب و کلام جدید را در دانشگاه‌های گوناگون تدریس کرده است. وی در سال ۹۶ به سمت مدیر گروه آموزشی فلسفه و کلام اسلامی منصوب شد. اطلاعات بیشتر در <https://qom.ac.ir/mmonfared> ثبت شده است.

Monfared, M. Assistant Professor Department of Islamic Philosophy and Theology, Faculty of theologies and Islamic learnings, University of Qom, Qom Iran

M.Monfared@qom.ac.ir

How to cite this paper:

Sakineh Karimi, Mahdi Monfared (2021). An Inconsistency between Being and Time in Presentism. *Journal of Ontological Researches*, 10(19), 131-160. Persian.

DOR: 20.1001.1.23453761.1400.10.19.2.8

DOI: 10.22061/orj.2019.1588

URL: https://orj.sru.ac.ir/article_1588.html

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to SRU Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit <https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>.